

SUNUŞ

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks, sosyal bilimlerin farklı alanlarına ait 19 özgün makale ile 14 cildin 2. sayısını (Yıl 14, Cilt: 2, 2022) siz değerli okurları ve bilim dünyası ile paylaşmaktadır. Sosyal bilimlerin Türk dili, edebiyat, eğitim, tarih, coğrafya, din, sosyoloji, iletişim, müzik, güzel sanatlar alanlarına önemli katkılar sağlayacağına inandığımız *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*'ün bu sayısında yer alan çalışmaların içerikleri şöyledir:

Özlem KURT ve Gıyasettin AYTAŞ tarafından hazırlanan “*Comparison Of Teaching Turkish As A Foreign Language In Europe and Turkey*” adlı makalede Avrupa’da ve Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğretim sürecinin nasıl gerçekleştirildiği, Belçika Gent Üniversitesi Türkçe Bölümü ve Gazi Üniversitesi Tömer örnekleminde hareketle değerlendirilmiştir. Doküman inceleme yöntemi ile elde edilen veriler, içerik analizine tabi tutulmuştur. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, bu kaynakların öğretimde metin seçimi ve kullanımı açısından özel ihtiyaçları esas aldıkları görülmüştür.

Murat SARIBAŞ tarafından yazılan “*İsviçre’de Yaşayan Türk Çocuklarının Konuşma Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*” adlı makalede İsviçre’de yaşayan ve Türk okullarına giden Türk çocuklarının konuşma becerisi düzeylerinin belirlenmesi ve konuşma becerilerinin çeşitli değişkenlere göre istatistiksel olarak farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, İsviçre’nin çeşitli kantonlarında yaşayan 30 çocuk oluşturmuştur. Yapılan analizlerin sonucunda, çocukların konuşma becerisi puan ortalamalarının ortalama seviyede olduğu ortaya çıkmıştır.

“*Sınıf Öğretmenlerinin Sesli Okumaya Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi*” adlı makale Cevat YILMAZ, Mustafa YILDIZ ve Sümeyra CEYHAN tarafından yazılmıştır. Yapılan bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin hem öğrencilerine sesli okuma yapma hem de yaptırma bağlamında sesli okumaya ilişkin görüşleri ve sesli okuma ile ilgili ne tür

çalışmalar yaptıkları ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan anket aracılığıyla toplanmıştır. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevapların analizleri sonucunda, öğretmenlerin sesli okuma çalışmalarını önemli buldukları, farklı yöntemlerle sesli okuma çalışmaları yapsalar bile bu çalışmaların öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmeye katkı sağlayacak şekilde yapmadıkları ortaya çıkmıştır.

“Ortaokul Yedinci Sınıf Öğrencilerine ‘Hücre ve Bölünmeler’ Ünitesi Kapsamında Oyunların Tasarlanması” adlı makale Dilek KARATAŞ, Aleyna BAKIR, Ecenaz DOĞRU, Mustafa Altuğ AKKUŞ ve Gülfidan FIDAN tarafından yayına hazırlanmıştır. Bu çalışmada, yedinci sınıf Fen Bilimleri biyoloji konusu olan “Hücre ve Bölünmeler” ünitelerinde yer alan konuyu anlatan kelime ve kavramları zeka oyunları ve eğitsel dijital oyunla tasarlanması, uygulanması, ünitenin tekrarı ve kalıcılığını sağlamak, deneysel anlamda da biyoloji öğretimine etkisinin bilimsel olarak ortaya konulması amaçlanmıştır. Sonuç olarak; araştırmanın güvenilir olduğu, zeka oyunlarının tamamını yapan öğrenci sayılarının yüksek olduğu, öğrencilerin % 77,1’inin eğitsel dijital oyunları oynayabildikleri görülmüştür.

Arzu BOZDAĞ TULUM’un yazdığı *“Sanal Ağlar ve Yabancılaşma: Dijital Yerli Öğrencilerin Sanal Ağlarda Kültürel Yabancılaşması”* adlı makalede amaç dijital yerli öğrencilerin, sanal ağlarda ortaya çıkan kültürel yabancılaşma düzeylerini tespit etmek, tespit edilen yabancılaşma düzeylerinin farklı sosyo-demografik değişkenler ile ilişkisine dair arka planı ortaya çıkarmaktır. Yapılan çalışma sonucunda dijital yerli öğrencilerin sanal ağlarda şiddetli olmamakla birlikte orta düzeyde kültürel yabancılaşma yaşadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca dijital yerli öğrencilerin bazı sosyo-demografik değişkenlerinin kültürel yabancılaşma düzeyi ile ilişkili olduğu görülmüştür.

Emre GÖK ve İsmet DOĞAN’ın yayına hazırladığı *“Bela Bartok’un Anadolu’da Yaptığı Derleme Çalışmaları”* adlı makalede 1936 yılında Türkiye’ye gelen besteci ve etnomüzikolog Bela Bartok Anadolu’da yaptığı derleme çalışmaları hakkında bilgi vermek amaçlanmıştır. Bela Bartok Türkiye’nin belirli bölgelerinde saha çalışmaları yapmış, çalıştığı alanlardaki halk türkülerini derlemiş derlediği türkülerini notaya almış daha sonra bu türkülerini sınıflandırmıştır.

“Türkiye’de Yaşayan Ahıska Türklerinin Halk Müziği Kültürleri Üzerine Bir İnceleme” adlı makale Murat KARABULUT ve Berkay GENÇER tarafından yayına hazırlanmıştır. Araştırmada; Ardahan’ın Posof ilçesinde, Artvin’in Şavşat ve Yusufeli ilçelerinde, Erzurum’un Oltu ve Şenkaya ilçelerinde alan çalışması yapılmıştır. Alan çalışmasında Ahıska Türklerinin müzik kültürleri, gelenek ve görenekleri hakkında bilgiler alınmış, türkü derlemeleri yapılmıştır. Toplanan bilgiler anlamlı bir bütün halinde bir araya getirilmiştir. Derlenen türküler ise; makam, seyir, usul, biçim ve ezgi bakımından analiz edilerek sunulmuştur.

Hamidulla DADABOYEV tarafından yazılan “*Names of Taxes and Duties in the Old Turkic Written Monuments of The Xi-Xiv Centuries*” adlı makalede amaç, Orta Asya, Volga Bölgesi, Kırım ve Memluk Mısır’ın geniş topraklarında yaratılan 11-14. yüzyıl Türk dilli yazılı anıtlarında kaydedilen vergi ve harçların anlamsal ve etimolojik adlarını tartışmaktır. Ayrıca bu makalede, farklı bilimsel konularda araştırma yapan birçok bilim adamı karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

“Kazakçada Akrabalık Adları” makale Emin OBA tarafından yazılmıştır. Bu çalışmada, Kazakçada kullanılan akrabalık adları üzerinde durulmuştur. Bu akrabalık adları iki başlık altında değerlendirilmiştir. İlk olarak Türkçenin tarihi dönem ve eserlerinden Kazakçanın söz varlığına yansıyan akrabalık adları ile ilgili sözcükler değerlendirilmiş ikinci bölümde ise, diğer dillerden Kazakçanın söz varlığına geçmiş alıntı sözcükler değerlendirmiştir.

Gülşah Gaye FİDAN’ın yayına hazırladığı “*Keçecizâde İzzet Molla’nın Mihnet-Keşân’ında Kadın*” adlı makalede Keçecizâde İzzet Molla’nın *Mihnet-Keşân* adlı mesnevisi incelenmiştir. İzzet Molla’nın 1825 yılında tamamladığı eser, Batılılaşmanın etkisinin her yönüyle edebiyatımızda da görünmeye başlayacağı bir dönemde kaleme alınmıştır. Eser, gelenekten farklı olarak dönemin toplumsal yapısını gerçekçi bir bakış açısıyla yansıtmaktadır. Bu yönüyle Türk edebiyatında yeniliklerin habercisi olan eserde kadına bakış açısının yansımalarını içeren beyitler tespit edilip yorumlanmaya çalışılmıştır.

“*Halkbilimsel Metaetik Kuram ile Cinselliğin Anlatımında Estetik Söyleme Önem Vermek Etik Değeri’nin Dede Korkut Örneği*” adlı makale Sacide ÇOBANOĞLU tarafından yazılmıştır. Çalışmanın konusu, *Cinselliğin*

Anlatımında Estetik Söyleme Önem Vermek Olumlu Etik Değerinin Dede Korkut örneğinde halkbilimsel olarak temellendirilip meta etiksel olarak çözümlenmesidir. Çalışmada amaç, etik değerimizin halkbilimsel anlamda halk fikirleri, meta etiksel anlamda önermelerini ortaya koyarak halk felsefesindeki yerini saptamak ve Halkbilimsel Metaetik Kuramın anlatılara uygulanması noktasında örnek bir çalışma yapmaktır.

Ahmet AYTAÇ'ın yayına hazırladığı *“İzmir Kumaş Dokumacılığı ile İlgili Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivleri'nde Bulunan Bazı Belgeler”* adlı makalede Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivleri'nde İzmir kumaşları hakkında bulunan çok sayıdaki belgelerden bazıları incelenmiştir.

“Ord. Prof. Dr. A. Süheyl Ünver'e ait Diploma Desenleri” adlı makale Mesude Hülya (ŞANES) DOĞRU tarafından yazılmıştır. Bu çalışma kapsamında, Ord. Prof. Dr. A. Süheyl Ünver'in tasarladığı, öğretim üyesi olduğu İstanbul Üniversitesinin birçok fakültesinin lisans ve lisansüstü bölümlerinin diplomalarında kullanıldığı anlaşılan iki farklı tasarım ile ilgili araştırmalar yapılmıştır. İncelenen diploma örneklerinden anlaşıldığı üzere, 1930'lu yılların sonundan 2000'li yılların ilk on yılına kadar bu tasarımlardan bir tanesi diğerine göre daha fazla kullanılmıştır. Söz konusu tasarımın 1967 yılında kurulan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi diplomalarında da bir süre iki farklı şekilde uygulandığı (çerçevesi kenar sulu-metin bölümü desenli ve sadece çerçevesi kenar sulu olarak), günümüzde ise Trakya Üniversitesi'nin bütün lisans bölüm ve lisansüstü programlarında kullanılmaya devam ettiği görülmüştür.

Hilmi GÜNEY, Menekşe SAKARYA, Hamide Tuba KIZILKAYA ve Esra VAROL tarafından yayına hazırlanan *“Niğde Müzesi'nde Bulunan Gerdanlık ve Kolyelerin İncelenmesi”* adlı makalede Niğde Müzesi'ne arkeolojik kazılarda ya da müsadereyle getirilen süs taşlı ya da taşsız takıların metal ve taş türleri belirlenerek müze envanterinde güncellenmesi planlanmıştır. Bu çalışma ile ülkemizde müzelerde saklanan ve sergilenen diğer antik dönem işlenmiş süs taşlı ya da taşsız takıların kuyumculuk ve gemolojik yönden incelemenin de önemine vurgu yapılmak istenmiştir.

“Çoklu Ortam Teknolojisi ile Nft Tasarımının Görsel Tasarım Unsurları Açısından İncelenmesi” adlı makale Özlem KUM tarafından yazılmıştır. Bu çalışmada, çoklu ortam teknolojisi ile üretilen NFT ürünlerinin geleneksel tasarım unsurları açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre NFT üretimlerde nokta, çizgi, doku ve şekil-biçim konularında üretimler klasik tasarım unsurlarına göre daha sınırlı ve özgünlükten daha uzaktır. Ancak boşluk ve renk bakımından ise NFT üretimler sanatçıya daha fazla imkan ve renk kullanım alternatifleri sağlamaktadır.

Mikail AÇIKEL ve Zuhul KAYNAKÇI ELİNÇ tarafından yazılan *“Geleneksel Türk Konutunda Mekân ve Donatı Kurgusu Açısından Depolama Birimlerinin İncelenmesi”* adlı makalede geleneksel Türk konutunda yer alan depolama alanlarının; işlevsel kurgu (Mekân-Eylem İlişkisi) ve donatı özellikleri (Sabit ve Hareketli Donatılar) ile bu birimlerin yapım tekniği-malzeme ve süsleme özellikleri kapsamında incelenmesi yapılmıştır. Yapılan incelemeler ışığında geleneksel Türk konutu depolama birimlerini, işlevsel kurguda odunluk, samanlık, depo-ambar, kiler odası ve çatı arası kullanımları; sabit ve hareketli birimleri ise yüklük, dolap sistemleri, raf-sergen, sabit tahıl ambarı gibi sabit donatılar ile küp, sepet, sandık ve hareketli tahıl ambarı gibi hareketli donatıların oluşturduğu belirlenmiştir.

Mürşide Çağla ÖRMECİ KART, Sait ENGİNDENİZ, Filiz KINIKLI ve Dilek Yücel ENGİNDENİZ'in yazdığı *“Covid-19 Salgınının Gençlerin Gıda Tüketim Davranışları Üzerine Etkilerinin Analizi: İzmir İli Örneği”* adlı makalenin amacı farklı alanlarda eğitim alan üniversite öğrencilerinin pandemi ile gıda satın alma ve tüketim davranışlarında nasıl bir değişim olduğunu belirlemektir. Ayrıca araştırmada öğrencilerin genel özellikleri ortaya konmuş ve sağlıklı bir gıda için ödeme istekliliği ölçülmeye çalışılmıştır.

“Ozantürk'ün ‘Turnalar’ Destanı Üzerine Milliyetçilik Kuramları Bakımından Bir İnceleme” adlı makale Hakan ALBAYRAK tarafından yayına hazırlanmıştır. Bu makale Ozantürk / Bayram Durbilmez'in, Türk Dünyası konulu “Turnalar” destanını milliyetçilik kuramları açısından incelemeyi amaçlamıştır. Destandaki milliyetçi bakış açısı belirlenirken, şairin Türk Dünyası konulu akademik çalışmalarına da değinilmesi sonucu milliyetçiliğin bilimsel temelleri de gösterilmeye çalışılmıştır.

Sevil İREVANLI'nın yayına hazırladığı *“Küçüm Han Sibiryada Rus İşgaline Karşı”* adlı makalede kendisi Türk olan Küçüm Han'ın askerlerinin Vagay Nehri üzerinde dinlenen Yermak ve adamlarına saldırısı

ZfWT

Vol. 14, No. 2 (2022)

Zeitschrift für die Welt der Türken

Journal of World of Turks [Türklerin Dünyası]

anlatılmaktadır. Bu saldırıda Yermak ve adamlarından bir kişi dışında hepsi ölmüştür.

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks'ün bir sonraki sayısı 15 Aralık 2022 tarihinde yayımlanacaktır. Dergimizin bugünlere gelmesinde emeği geçen yazarlarımıza, hakemlerimize, okurlarımıza en derin saygı ve teşekkürlerimizle...

15 Ağustos 2022
Prof. Dr. Necati DEMİR
Editor in Chief